

# FOTOBOND IN BEELD

*Nederlands Centrum voor Vrijtijdsfotografie*

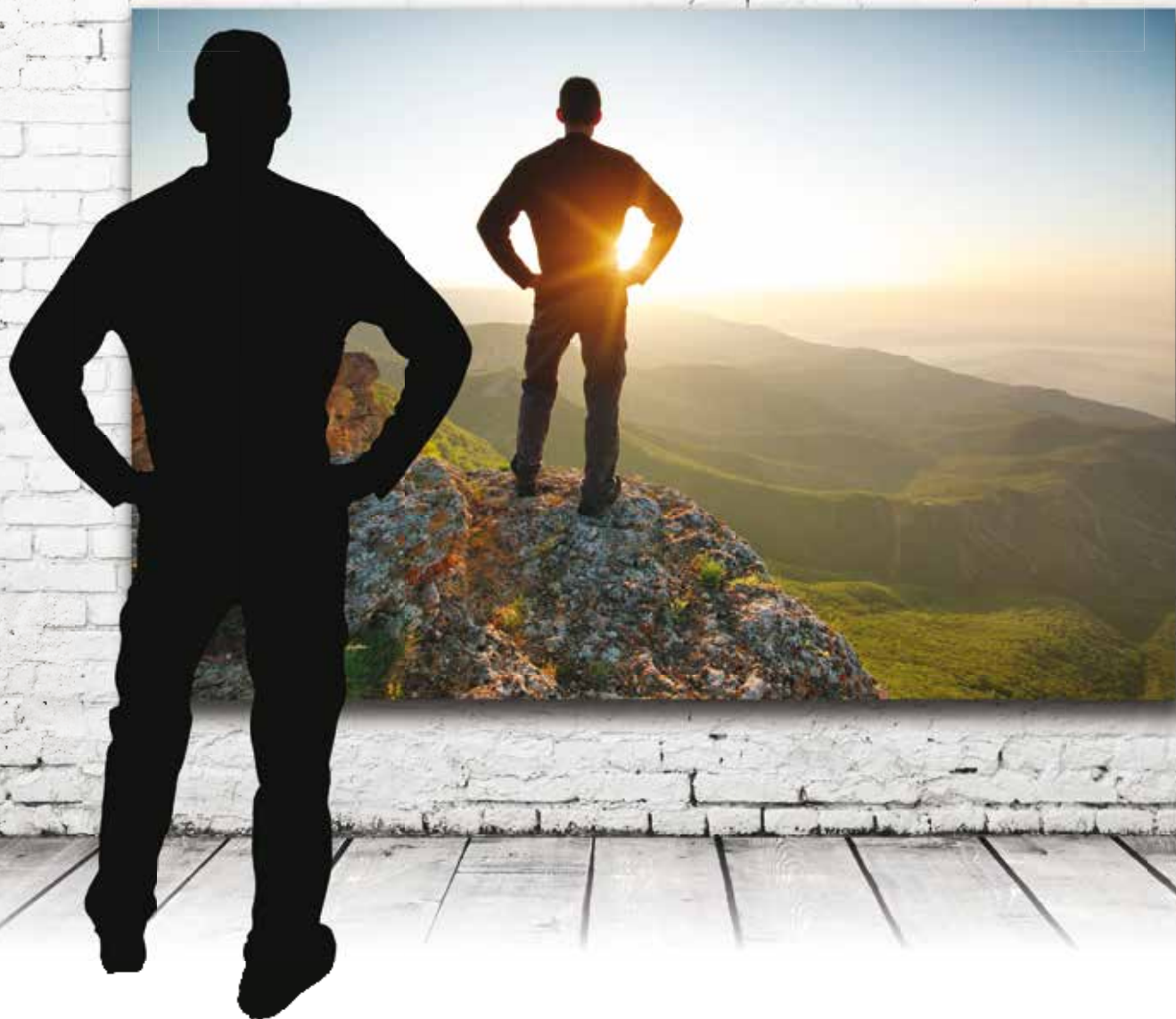


**Eenzaam** op de wereld

**Wedstrijd Foto Individueel**



# Alsof je er weer bent



## Breng je foto's tot leven

fotoclub voordelen: [www.xpozer.com/fotoclub](http://www.xpozer.com/fotoclub)



Haarscherp - Zwevend - Wisselbaar

## In dit nummer:

**04 Thema:** Eenzaam op de wereld

**08 Wedstrijd:** Foto Individueel

**12 Project:**

Het magische moment | Renée Hooymans

**16 Foto's spreken:**

Bij monde van Mariet Wielders

**18 Drive & Droom:**

Stan Kerlen | Over foto's en prenten

**22 Wedstrijd:**

Foto Online | Straatfotografie

**23 Column:** Blindelings vertrouwen

**24 Exposities:** Om te gaan zien

**26 Mededelingen**

# 2015: *initiatieven & inspiratie*



**Coverfoto:**  
Carla Vermeend

Fotobond in Beeld is een uitgave van Beeld, Centrum voor Nederlandse Vrijtijdsfotografie (v/h Fotobond BNAFV).

Dit magazine verschijnt vier keer per jaar rond de 1e van de maanden maart, mei, september en december. Het wordt in een oplage van 8.000 exemplaren gratis toegezonden aan alle leden van fotoclubs en persoonlijke leden aangesloten bij Beeld.

De inhoud van dit magazine valt onder verantwoording van Beeld. Het auteursrecht op deze uitgave en op de daarin opgenomen artikelen wordt door Beeld voorbehouden. Auteursrechten op geplaatste foto's berusten bij de auteurs. Het plaatsen van foto's van leden van Beeld geeft geen recht op enige vergoeding.

**Uitgever**  
PrintOnMedia bv.  
De Bolder 4 (2e etage)  
8251 KC Dronten  
tel: 0321 - 32 11 85  
www.printonmedia.nl  
dtp@printonmedia.nl

**Hoofredactie**  
Wim Broekman

**Eindredactie**  
PrintOnMedia bv.

**Redactie**  
Rob Agterdenbos  
Hanna van Binsbergen  
Peter van Tuijl

**Redactieadres**  
Wim Broekman  
Boomstraat 43a  
1015 LB Amsterdam  
tel: 020 - 625 60 38  
fotobroekman@online.nl

**Bondsbureau/ledenadm.**  
Gerda Gallé  
Willem de Bruynstraat 56  
5622 KJ Eindhoven  
tel: 040 - 281 75 75  
bondsbureau@fotobond.nl

**Algemeen secretaris**  
(Vacature)  
secretaris@fotobond.nl

**Advertentie acquisitie**  
PrintOnMedia bv.  
Martijn Horich 06-8390 5265  
Nick Hoekman 06-3603 4078

**Vormgeving & druk**  
PrintOnMedia bv.

Ze ziet er anders uit dan we gewend zijn, deze editie. Het eerste nummer dat uitkomt via een nieuwe uitgever. De overstap naar deze uitgever is ook aangegrepen om een meer eigentijdse lay-out te realiseren. Op dit gebied zijn er verscheidene veranderingen in aantocht. In april worden onze nieuwe naam en huisstijl geïntroduceerd. De gekozen vormgeving zal in alle visuele uitingen, zoals briefpapier, e-mails, certificaten, etc., worden toegepast. Eindelijk kan dan de belofte aan afdelingen en clubs gestand worden gedaan door nieuw pr-materiaal aan te schaffen.

Met smart wachten we op een aantal wijzigingen in (het systeem van) de ledenadministratie en de website. Die wijzigingen zijn nodig om een digitale omgeving te maken, die alleen voor leden toegankelijk is. Een omgeving die ingericht wordt om allerlei in- en externe kennis, kunde en ervaring uit te wisselen. Bovendien zijn e-mailadressen van leden nodig voor het rechtstreeks versturen van de digitale nieuwsbrief. Deze gaat een onderdeel vormen van een meer adequate en snellere communicatie tussen (delen van) de Fotobond en haar leden.

Na de succesvolle cursus Fotobespreken ontwikkelt de taakgroep Opleidingen & Sprekers dit jaar een cursus over verschillende aspecten van de fotografie. De inhoud van de cursus wordt bepaald door de uitkomst van een onderzoek onder de leden. Het is de bedoeling dat de afdelingen de cursus in het najaar gaan aanbieden. Het nieuwe landelijk mentoraat maakt de structuur van de mentoraten compleet. Er is nu een mentoraat voor iedereen die zich op fotografisch gebied wil ontwikkelen. Een aanbod op het niveau van clubs, van afdelingen en landelijk.

De taakgroep Wedstrijden & Exposities heeft vorig jaar een aantal activiteiten onder de loep genomen. Voor 2015 betekent dit ondermeer, dat zowel Foto Nationaal als Foto Individueel op 3 plaatsen in Nederland zullen worden geëxposeerd. Door de samenwerking met Webprint als sponsor worden de te exposeren beelden afgedrukt op Dibond.

Wij blijven actief zoeken naar wegen waarbij de ontelbare schatten aan kennis, ervaring en materiaal die bij de leden aanwezig zijn onderling gedeeld kunnen worden. De laatste tijd ontvangen we ook brieven van leden met suggesties op allerlei gebied. En niet te vergeefs. We gaan ermee aan de slag en in een aantal gevallen inmiddels met succes. Ik nodig iedereen dan ook van harte uit om met ons mee te denken. Alle opbouwende ideeën en opmerkingen zijn welkom.

Els Tijssen





Theo Zelen, FC Helden-Panningen

# Eenzaam op de wereld

Het dorpje waar ons Franse vakantiehuis staat telt maar drie huizen. We hebben vrienden die vijf kilometer verderop een huis hebben. We komen er al jaren en vandaag op oudejaarsdag maakten we voor het eerst mee dat we een tegenligger op de terugweg zagen. Het was de postbode, die zijn dagelijkse ronde doet. Hier in de Limousin kun je genieten van de rust. Van de natuur, de bruine koeien, het geluid van stilte, en als de avond valt zie je meer sterren aan de hemel staan dan thuis. Je voelt je hier alleen op de wereld. Maar eenzaam? Eenzaamheid is een gemoedstoestand, je kunt eenzaam zijn terwijl het druk is met mensen om je heen.



Karin de Jonge, FC Océ



Hans Vink, MH 370; persoonlijk lid

Ik kreeg weer veel foto's binnen. Mooie foto's. Meestal van mensen die even alleen op de wereld waren. Mensen te midden van overweldigende natuur. Lopend door prachtige bossen, weidse landschappen, of varend over oneindig grote meren of zeeën. Het is onduidelijk of de mensen, die klein en nietig zichtbaar zijn op deze prachtige foto's, in het echt ook eenzaam zijn. Meestal zijn het esthetische foto's, waar het beeld meer leidend is dan de inhoud. Die eenzame figuur is dan de blikvanger in het beeld. Ik ben er ruimhartig mee omgegaan en je ziet hierbij een paar heel mooie voorbeelden.

Sommige inzenders maakten een foto, waarin een idee werd verstopt. Foto's die werden geregisseerd of geconstrueerd in de digitale doka. Huib Limberg zond een paar foto's in die hij zelf maakte. Inderdaad ook esthetisch, maar heel doelbewust zelf gemaakte beelden. Sommige inzenders durfden het aan om een foto te maken zonder een mens als motief. Of er werd met een foto een verhaal verteld, waaraan je zelf voor een deel invulling moet geven. Kijk maar eens naar de foto van Hans Vink.



Hans Goudzwaard, FK Eemland



Harry Vis, FG Zoetermeer





Jannes Fourie, FC Heerenveen



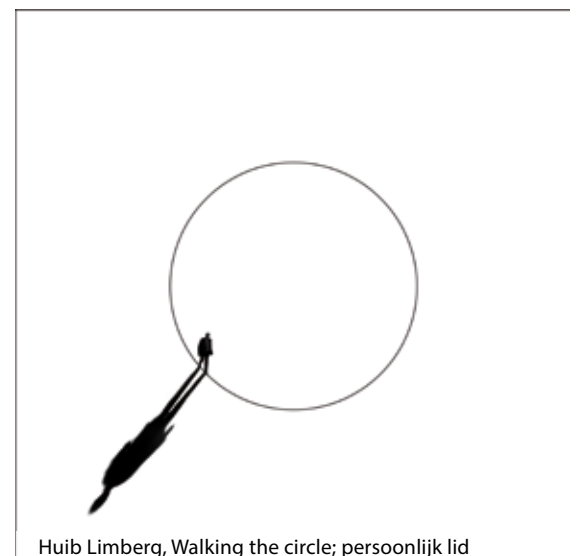
Cor van Vlijmen, NAFVA



Joke van Vlijmen, FC Dames



Marcel Batist, persoonlijk lid



Huib Limberg, Walking the circle; persoonlijk lid



Marcel Einerhand, FK Leidschendam-Voorburg



Willem Putters, NAFVA



Marc van Houwelingen, FC De Rarekiek

Eenzaamheid kun je ook suggereren. Hoe ouder je wordt, des te meer de eenzaamheid op de loer ligt. Alleen overblijven is geen pretje. De foto van Marcel Batist is een prachtig voorbeeld van hoe je het gevoel van eenzaamheid kunt overbrengen. Je ziet alleen rimpelige handen. De magere lange vingers verraden ziekte of ouderdom van een bedlegerig persoon. Meer weten we niet. We vullen het zelf verder in. Met een beetje fantasie voel je de afhankelijkheid en eenzaamheid, die onvermijdelijk zijn voor een mens die dit overkomt. De handen zijn zo sprekend, dat ze een gezicht geven aan iemand die we nooit beter zullen leren kennen.

Soms echter spreken de gezichten zelf boekdelen. In cafés zie je soms mensen die in de drukte eenzaam zijn. Ze kijken voor zich uit, hebben alleen gezelschap van hun eigen gedachten. Geen aanspraak, terwijl het druk genoeg is om gelijkgezinden te kunnen ontmoeten. De foto van Marcel Einerhand geeft dat gevoel onmiddellijk. Eenzaamheid kan ook een keuze van mensen zijn. Een moment om te reflecteren op je eigen doen en (na-)laten. Of dat het hier het geval is? We komen er niet meer achter. De fotograaf zag een moment en daar stopt de informatie die we hebben.

Kijk eens goed naar de foto's bij dit artikel. Vraag je af waar de fotograaf door werd uitgedaagd. Was het een verhaal over eenzaamheid of was het esthetiek?

Rob Agterdenbos

### Jouw foto(s) in In Beeld?

Het volgende thema is "Portretten van mens en dier". Lezers kunnen alléén foto's over dat thema sturen t/m 8 maart, niet "zo maar". Maximaal 3 bestanden van 72 dpi, Jpeg, formaat ca. 10 x 15 cm, als bijlage bij een email, géén Zip bestanden of WeTransfer, geen prints.

#### Adres:

Rob Agterdenbos, [rob.agterdenbos@gmail.com](mailto:rob.agterdenbos@gmail.com). Na de selectie voor publicatie vragen we een groot bestand van 300 dpi en ca. 12 x 18 cm (maximaal A4, bestanden van ca. 0,5-1,5 MB). We hopen op een reactie binnen een week. Grijp de kans op publicatie en werk zo mee aan een mooi artikel.



Elke poging om de jurering van wedstrijdfoto's eenvoudiger te maken en toch eerlijk te blijven verdient aandacht en waardering. Voor Foto Individueel (één foto per inzender) had de organiserende Taakgroep als proef een tweedeling bedacht, die goed bevallen schijnt te zijn. Inzenders konden zelf beslissen of ze in de Topklasse of Bondsklasse wilden inzenden en daarmee hoe ze beoordeeld wilden worden. In de Topklasse vallen foto's 'met een verhaal', wat meestal bij de fotograaf nogal wat fotografische ervaring vereist en meer aandacht van de jury per foto om dat verhaal te doorgronden. In de Bondsklasse gaat het vooral om 'het mooie plaatje', wat ook minder ervaren fotografen een kans geeft en (soms) iets gemakkelijker te beoordelen valt. In de eindwaardering telde in de Bondsklasse de vorm iets zwaarder dan de inhoud.



Harm Kraaijenbrink



Jan Teeuwen

## Topklasse foto's



Bert Peerboom



Peter Schouten





Carla Vermeend

# Foto Individueel

De methode van jurering verschilde in beide divisies, de te verdienen onderscheidingen eveneens. Alles om het probleem bij een niet-thematische wedstrijd te verminderen dat je appels met peren moet vergelijken, en vervolgens moet uitmaken of de mooie appel nog mooier is dan de mooie peer. Een thematische wedstrijd maakt het de jury gemakkelijker, omdat je dan kunt kijken op welke manier de fotograaf het thema heeft ingevuld.

In de Topklasse gaf elk jurylid een cijfer. Die drie cijfers werden opgeteld en daar bleek een duidelijke rangorde uit te komen, zonder al te veel discussie. Eén eerste, drie tweede en twee derde plaatsen, die we hierbij kunnen plaatsen. Elk van die zes winnende foto's voorzag de jury van een bespreking.

In de Bondsklasse was de jurering ingewikkelder met 2 cijfers per foto (voor inhoud en vorm). Daar valt volgens de jury nog wel wat te verbeteren aan het systeem, b.v. via een eerste schifting tussen 'kansloos' en 'eventueel te bekronen'. De onderscheidingen bestonden uit Goud+ (niet tegengekomen in de einduitslag), Goud (voor 11 inzenders, van wie we er 9 kunnen afbeelden), Zilver (23 inzenders) en Brons (42).

Juryleden waren Hilde Goossens, Rob 's-Gravendijk en Simon Ophof, met Arnold Rodenburg als voorzitter zonder stemrecht. Duidelijk is dat we met 82 'winnaars' hier slechts een heel beperkte keuze kunnen weergeven en zelfs de complete namenlijst voert te ver – zie daarvoor de website. Het totaal aantal inzendingen wordt niet vermeld. Denk niet dat het met 82 bekroningen een soort 'altijd prijs' was, vorig jaar bedroeg het totale aantal 550. Uit 'mijn' club kwamen bij voorbeeld resp. 4+6 inzendingen, waarvan er in de Bondsklasse 3 werden bekroond (2x goud,

1x brons). Die foto's kennende herken ik de worsteling van de jury en kan ik me voorstellen dat de juryleden er de hele dag mee 'zoet' geweest zijn.

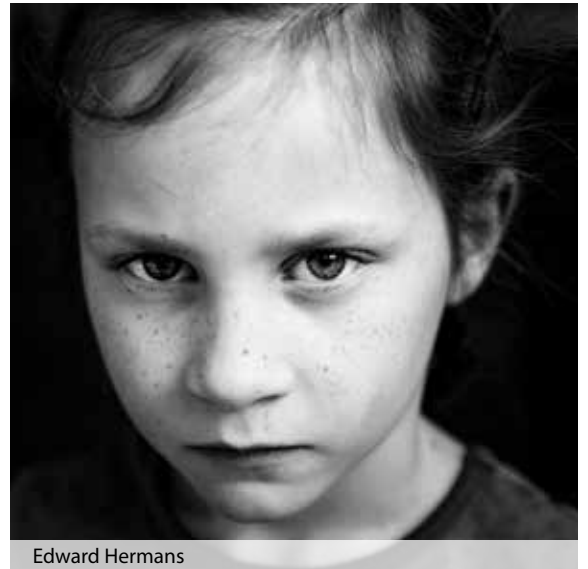
Wim Broekman



Rob Haars



Elles Vennix



Edward Hermans

## Bondsklasse foto's



Maurice Timmermans



Monique Tjallema



Bert de Ronde





Annemarie de Bont



Cor Kornips



Arthur van Orden



Gerrit Hendrikse

### 15 uitverkoren inzenders

- Carla Vermeend, 1e plaats Topklasse
- Jan Teeuwen, 2e plaats Topklasse
- Harm Kraaijenbrink, 2e plaats Topklasse
- Peter Schouten, 2e plaats Topklasse
- Rob Haars, 3e plaats Topklasse
- Bert Peerboom, 3e plaats Topklasse
- Annemarie de Bont
- Gerrit Hendriksen
- Arthur van Orden
- Bert de Ronde
- Edward Hermans
- Monique Tjallema
- Maurice Timmermans
- Cor Kornips
- Elles Vennix



# het **MAGISCHE** MOMENT

“Het ging niet om wat ik of anderen mooi vonden,  
maar vooral om op een treffende manier te vertellen wat je boeit.”







## Renée Hooymans, lid van Fotogroep Vught

De eerste 'echte' kennismaking van Renée met de fotografie dateert van eind jaren 1970, toen ze, pas verhuisd naar Vught, deelnam aan enkele cursussen fotografie van Frans de la Cousine. Midden jaren 1980 werd zij geballoteerd voor het fotografencollectief Sinus met als artistiek leiders Paul den Hollander en Frans de la Cousine, in die tijd zeer bekende fotografen.

"Dat is feitelijk de periode waarin mijn fotografie is gevormd", aldus Renée. "Het ging niet om wat ik of anderen mooi vonden, maar vooral om op een treffende manier te vertellen wat je boeit. Bij Sinus stond de documentaire fotografie hoog in het vaandel, en met name werd de camera gericht op Oost Europa. Een andere wereld, in die tijd zeker, en we maakten fotoreizen naar o.a. Praag, Boedapest en Moskou. Ook nadat er in 1993 een einde kwam aan het collectief heb ik tijdens verschillende reizen reportages gemaakt. Daarbij was steeds de mens in zijn omgeving, het leven van alledag, het centrale thema. Ik wilde beelden maken van 'de ander', levend onder heel andere omstandigheden dan waarin ik zelf verkeerde. Dat bracht me soms ook in hachelijke of vervelende situaties."

Renée vertelt me in dat kader dat ze een paar jaar geleden in Libanon echt bedreigd is door een aantal mannen, terwijl ze een geraamte van een ogenschijnlijk verlaten gebouw fotografeerde. Aangrenzend bleek er een Syrische politiepost te zijn en ze werd, mogelijk gezien als spionne, gesommeerd haar camera af te geven. "Uiteindelijk met de schrik vrijgekomen", zegt ze nu goedlachs. Renée is een vlotte vertelster en in haar woordenreeks klinken het enthousiasme en de passie voor de fotografie helemaal door. "Ik zou niet meer zonder fotografie kunnen".

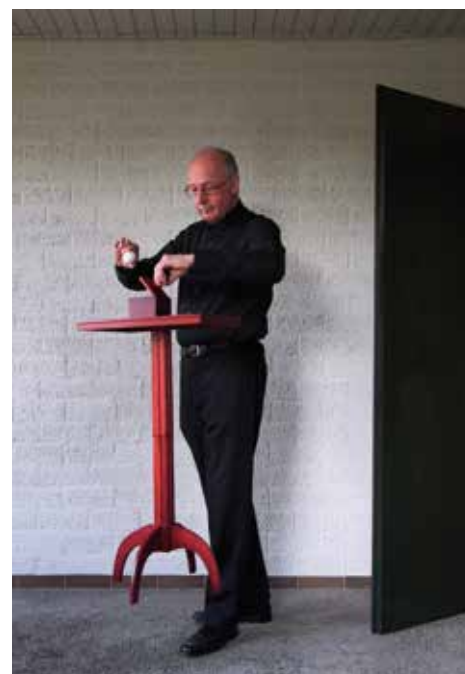
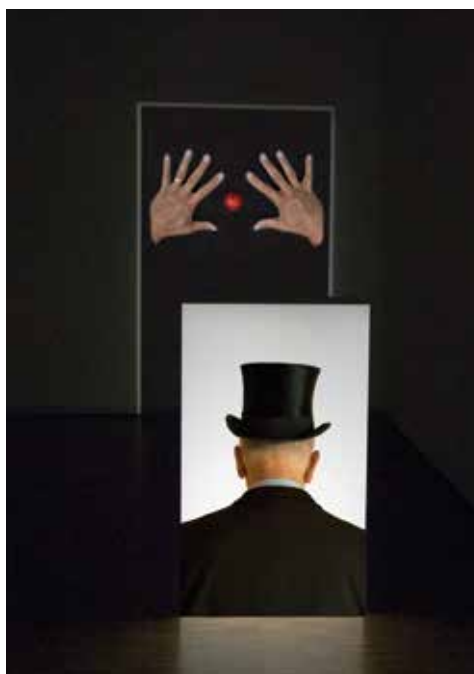
Aanleiding voor dit interview was haar serie 'het magische moment', die de jury dit jaar opnam in Foto Nationaal. "Mijn man is een begenadigd amateurgoochelaar en lid van twee clubs. Ruim twee jaar geleden ben ik aan de serie begonnen. Ik heb iets met vervreemding, met het surrealisme en magisch realisme, en heb veel bewondering voor het werk van o.a. Magritte en Willink. Door het licht en de positionering van de voorwerpen en personages construeren zij een eigen wereld. In één van mijn eerste surrealistische foto's, 'Te gast bij Castor en Pollux', tref je die

sfeer ook een beetje aan. Als fotograaf ben ik de laatste jaren met verschillende thema's bezig geweest waarin gezichtsbedrog en het afwijken van de realiteit ook aan de orde zijn." Ik zie dat terug in het recente werk dat Renée me laat zien. In het project 'eten en drinken' komen bijvoorbeeld de ijsklontjes uit de kraan, en in 'leven zonder zwaartekracht' bewegen de kinderen door de ruimte alsof het veertjes zijn.





Te gast bij Castor en Pollux







“In het ‘magische moment’ is de goocheltruc in het echt een proces in de tijd. In een foto moet je dat proces feitelijk comprimeren in één moment. De truc met het geld is daarvan een goed voorbeeld. Voordat het zwarte geld is ‘witgewassen’ zijn we in de goochelact heel wat minuten verder, terwijl het in mijn project in één moment zichtbaar moet worden. Ik kan dus niet zomaar een truc fotograferen, maar moet steeds iets nieuws bedenken om het effect in die ene foto te tonen.”

Renée is nog niet klaar met de goochelaars. Een nieuw project dient zich aan in de vorm van een boek voor een goochelclub. Alle 19 goochelaars komen in beeld met de ‘truc’ die elk van hen het meest typeert. Volgend jaar, als de club jubileert, zal het boek voor de dag getoverd worden! Volgens mij wordt dat een hebbedingetje voor meer dan alleen degenen die van goochelen houden.

Peter van Tuijl





### Ton van Nunen, FC Kempfodia

Ton werd vooral gegrepen door de lijnen en ruimtes die zichtbaar waren vanuit de trappenhal. Door het standpunt en de verschillende niveaus raak je gedesoriënteerd, maar door de strakke lijnen lijkt de ruimte toch gestructureerd. Het licht doet hier zijn werk op de leuning die als invoerende lijn de kijker naar binnen leidt. Het bord rechts beneden laat zien dat het gebouw in gebruik is. Het grote vlak boven bevat zoveel licht dat je je kunt afvragen of het niet gewoon daglicht is.

Als kijker word je in meerdere opzichten in verwarring gebracht, door het standpunt, de afgebladderde muren, het bord met bewegwijzering en de twee etages die te zien zijn. Het meest fascinerende is toch de persoon die door zijn beweging dynamiek brengt in het verder statische beeld. Bovendien lijkt het een sportief en jong persoon, die in contrast staat tot het oude, kale en uitgeleefde gebouw. Het gebruik van een lange sluitertijd heeft zeker bijgedragen aan de mystieke sfeer van dit beeld.

# FOTO'S SPREKEN

bij monde van  
bondsmentor

Beeldbespreking, onder redactie van Peter van Tuijl

Mariet Wielders

### Paula Anglès, Bellus Imago

In eerste instantie lijkt dit een doorsnee foto van lichtstralen die door de mistige ochtenddauw heen schijnen en tussen de bomen door een spoor van lijnen tekenen. Een serene en lieflijke sfeer waar je graag wil dagdromen. Als je beter kijkt zie je dat die lichtstralen geen lichtstralen zijn maar neervallend water. Tussen de rotsblokken en bomen door zijn stukjes van een rivier zichtbaar die duidelijk laten zien dat het water hier met geweld naar beneden komt en zich een weg baant door het gesteente. In de rechterbovenhoek is de achtergrond donker in tinten van grijs, blauw en groen. Dat is ook neervallend water, maar dan zonder het zonlicht van het linker deel. Alles op een rij gezet is dit dus helemaal niet zo sereen en lieflijk. Doordat er geen duidelijk referentiepunt is voor de maat kan de kijker zijn eigen verhaal en sfeer erbij bedenken. Het lijkt een plek waar je op je hoede moet zijn en niet te dicht bij het licht moet komen. Als ik naar dit beeld kijk probeer ik me voor te stellen wat voor een geluid hier bij hoort. Ik denk dat het oorverdovend is.







### Marianne van der Zee, Fotogroep Veldhoven

Op fotoclubniveau gebeurt het, naar mijn smaak, nog veel te weinig, het manipuleren van beelden. Enkele "InBeeld" nummers geleden schreef Henk Griffioen dat hij een beetje uitgekeken was geraakt op zijn traditionele fothema's. Hij gebruikte zijn beeldmateriaal om er nieuwe fantastisch-realistische beelden mee te maken. Geweldig vind ik dat, maar helaas is het bij clubexposities zoeken naar dergelijk werk. Marianne van der Zee lijkt er ook zo over te denken en creëert nieuwe beelden die alleen maar kunnen ontstaan in iemands fantasie. Marianne fotografeerde deze gebouwen in La Défense in Parijs en in Dubai. Een film inspireerde haar tot het scheppen van een ondergelopen stad en daarvoor voegde ze een aantal beelden samen. In het water zijn de spiegelingen van de gebouwen mooi te zien. De dolfijnen maken zichtbaar dat het water diep is. Ondanks de opstuwende golven aan de voet van de gebouwen lijkt dit haast een romantisch tafereel waarin de werkelijkheid is dat er dolfijnen het drukke verkeer hebben vervangen.

### Monique de Bruijn, FC De Gender

Dit stillevan van een jurk aan een kapstok roept in eerste instantie niet veel emoties op. De jurk is niet bijzonder, de kapstok niet en de muur erachter ook niet. Eigenlijk een heel eenvoudig en verstillend beeld van een jurk. Monique heeft deze foto heel doordacht gemaakt. Het beeld is zorgvuldig gekaderd met nog net een stukje van de gang, waar het begin van een trap zichtbaar is. Hoe minimaal ook, het geeft veel diepte aan de foto en geeft aan dat er meer is. Ook heeft ze gewacht tot die lichtvlekken van het zonlicht juist op de kapstok vielen. Maar het hoofdonderwerp is toch die jurk. Die roept vragen op en maakt deze foto spannend. Alleen al de vraag is voldoende om langer bij die foto stil te staan. De kijker mag natuurlijk zelf antwoorden bedenken, maar het antwoord van Monique geeft de kijker kippenvel. Deze jurk was van haar zus die een jaar eerder aan kanker is overleden.



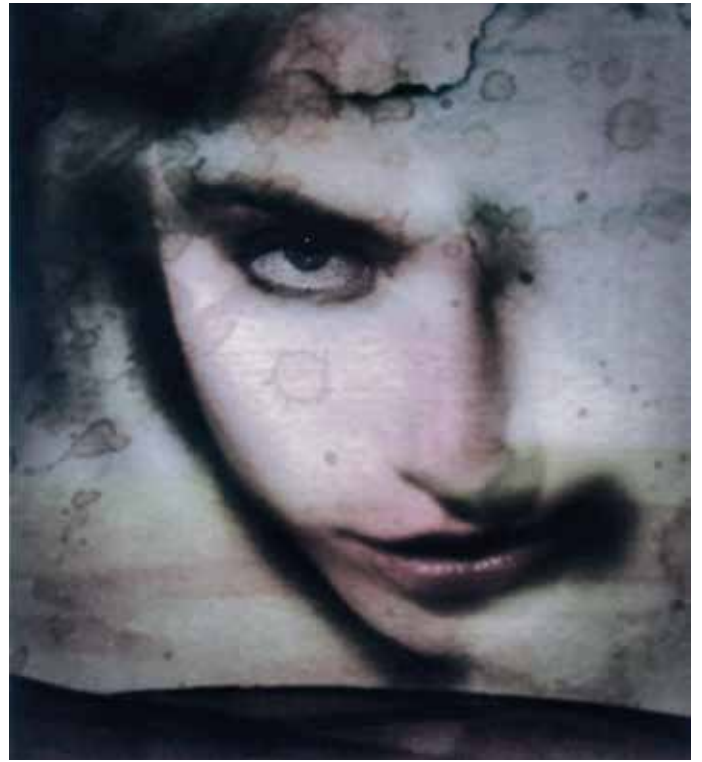


# DRIVE & DROOM

## Stan Kerlen

Persoonlijk lid - Over foto's en prenten





“Misschien ben ik meer schilder dan fotograaf”, antwoordt Stan op mijn vraag wat is fotografie eigenlijk voor jou? Het klinkt niet zozeer als een verontschuldiging, maar meer om zijn werk en werkwijze te duiden, zo blijkt.

“Eigenlijk ben ik altijd bezig met het creatieve proces, het experiment, en op zoek naar het beeld dat mij uiteindelijk bevalt. Vooraf weet ik vaak niet wat de uiteindelijke foto zal zijn. Ik heb een groot aantal foto's in mijn beeldbank zitten. Foto's die variëren van landschappen, portretten, tot structuren in stoffen of natuuroptnamen, en alles wat je er nog maar bij kunt bedenken. Meestal begin ik met een basisfoto uit mijn beeldbank en combineer ik die heel intuïtief met andere foto's. Soms schilder ik er nog in, vroeger analoog gewoon op de afdrucken, tegenwoordig digitaal in Photoshop. Het creatieve proces vind ik heerlijk en de uiteindelijke foto, soms pas na 'weken werk', noem ik dan ook mijn prenten. Het zijn voor mij emotionele, gevoelsmatige foto's.”

“Bij de overgang van het analoge tijdperk naar het digitale vroeg ik me af of ik 'mijn ei nog wel kwijt zou kunnen'. Ik ben me toen gaan verdiepen in het gomodrukken. Ik was bang dat ik niet meer op een ambachtelijke manier, zoals bij de analoge fotografie, bezig zou kunnen zijn. Tot ik ontdekte dat juist in de digitale fotografie dat heel goed 'nagebootst' kon worden. Toepassingen als contrastbeïnvloeding en kleurverschuiving zijn in de fotobewerking juist heel goed en nog wel gecontroleerd te doen. Gecombineerd met andere faciliteiten, die b.v. in Photoshop aanwezig zijn, is er juist sprake van toenemende creatieve mogelijkheden.”





“Het maken van mijn ‘prenten’ is heel intensief en vraagt meer dan alleen fotografisch kijken.”





Ik zie ook foto's op zijn computerscherm die toch wat directer van aard zijn, b.v. van objecten in een museale omgeving. Zijn dat dan foto's die voor de beeldbank bestemd zijn? Ik vind ze zo origineel, dat het naar mijn idee de foto's te kort doet om ze alleen daartoe te 'veroordelen'. Dus toch ook de pure fotograaf, vraag ik Stan. "Ja, toch ook wel. Het maken van mijn 'prenten' is heel intensief en vraagt meer dan alleen fotografisch kijken. De feitelijke fotografie is voor mij meer ontspannend, maar ook dan probeer ik een eigen standpunt te vinden, een foto te maken die meer is dan een registratie en die het 'gewone op een bijzondere manier' laat zien."



In zijn portretten zie ik onscherpte, vertekeningen en vervormingen die verschillende emoties oproepen. Er zijn wat zachtere, min of meer romantische beelden, maar ook foto's die een zekere hardheid en agressiviteit in zich hebben. Stan vertelt me dat hij zijn ongerustheid over wat er in de wereld allemaal aan de hand is in een aantal 'prenten' wil verbeelden. Het is duidelijk dat het maken van persoonlijke creaties leidend is in zijn fotografie!

Verder kijken op [www.fotoalbum.eu/stankerlen](http://www.fotoalbum.eu/stankerlen).

Peter van Tuijl



# Foto Online: Straatfotografie

Voor de tweede keer een thema in de Online fotowedstrijd, dit keer de veel beoefende straatfotografie, al werd dat nog wel eens ruimer opgevat dan gangbaar is, zeg maar te ruim. Bijna 900 inzendingen (1 of 2 per inzender), die beoordeeld werden door Rens Horn, Peter van Tuijl en Henk van den Anker. Negen foto's haalden de eindronde, waarin tenslotte Wim Hoogveld eerste werd (oude vrouw met winkelkarretje), Jopie van Tongeren tweede (marktscene) en de derde plaats moesten Anne Pfaff (spiegeling) en René de Kruyf (Cuba) delen.



Wim Hoogveld, 1e plaats



Jopie van Tongeren, 2e plaats



Anne Pfaff, 3e plaats



Tonnie van Nunen, 3e plaats



René de Kruyf, 3e plaats



Alida Zoon, 4e plaats



Rob Klap, 4e plaats



Hub Tonnaer, 4e plaats



Arnoud Augustinus, 4e plaats

Het uitgebreide juryrapport (zie de website) gaat dieper in op de vier winnende foto's, terwijl jurylid Peter van Tuijl vriendelijk doch duidelijk ingaat op de onderste regionen en waarom die foto's zo laag zijn geëindigd. Dat is een heel lezenswaardig verhaal, met behartenswaardige tips, zie de website. Straatfotografie lijkt gemakkelijker dan het is. Je kunt willekeurige mensen in hun doen en laten in de openbare ruimte fotograferen, dan voldoe je aan het thema, maar zegt de situatie ook iets, raakt die je op een of andere manier? Krijgt de situatie betekenis, levert die een aangename of prikkelende 'herkenning' op van een vrolijk tafereel of een dieper gaand algemeen verschijnsel, van een maatschappelijk 'probleem'? Gewone voorbijganger zien we immers genoeg. Te vaak durft men niet en blijft de afstand te groot, worden mensen op hun rug getoond, of wordt voor de 'veiligheid' een telebrandpunt ingezet. De beschouwer wordt

dan zelden een onderdeel van de situatie, blijft buitenstaander en van herkenning is geen sprake. Straatfotografie vraagt doorgaans om de groothoeklens, een korte afstand, een neus voor het bijzondere en om enige durf.

Problemen kent de straatfotografie genoeg. Te veel afleidende details rondom, of in voor- of achtergrond, mensen die nadrukkelijk toch in de lens kijken als dat niets toevoegt, wat het leuke effect van de 'betrapte levensechte situatie' teniet doet, snel reageren en situaties zien aankomen, en zo voort. Het is een zaak van veel proberen, met maar een beperkt aantal echt goede beelden. Die zijn dan ook alle moeite waard geweest.

Wim Broekman



# Blindelings vertrouwen

Hanna van Binsbergen

“Waarom heb ik dat niet gezien?”

Deze kreet komt je misschien bekend voor wanneer je wel eens samen met één of meer fotografen op eenzelfde plek aan het plaatjes schieten bent geweest. Over het antwoord op deze vraag hoef ik niet lang moeilijk te doen: de ene fotograaf is nu eenmaal de andere niet.

Maar ook de maker van bijgaande foto heeft zich afgevraagd wat ze heeft gezien. Toen ik de foto voor het eerst op mijn computerscherm zag, vroeg ik me af of ik tijdens het fotograferen die schaduw op de muur bewust had gezien. Nog steeds denk ik van niet. Wat ik me wel realiseerde was dat ik in de periode waarin de foto is gemaakt, behoefte had aan rust en ruimte in hoofd en lijf. Als ik me zo voel, lijkt het net alsof je blik vooral blijft hangen bij lege en verstilde beelden. Ze vallen op in een tijdschrift of op websites, en natuurlijk sla je ze ergens van binnen op. Maar ik weet zeker dat ik tijdens het fotograferen niet heb lopen denken: “zo, ik ga eens even een foto maken waarin niets gebeurt.” Ik heb op dezelfde plek namelijk ook overvolle foto's gemaakt.

Op welke manier je ook fotografeert, het is een activiteit waarbij je veel met je hoofd doet. Je ogen maken overuren. Je denkt na of je iets wilt vastleggen en hoe je dat gaat doen. Je loopt om je voorwerp heen, je kadert in, je voegt iets toe, je wacht op het prachtigste licht of dat creëer je zelf. Tot slot gebruik je de technische mogelijkheden van camera en computer om te maken wat je bedoeld hebt.

Foto's maken bestaat natuurlijk niet alleen maar uit denkwerk. Je gevoel heeft van zich laten horen op het moment dat je met hart en ziel iets wilt vastleggen. Gewoon, omdat je het zo mooi vindt, of omdat de wereld moet weten dat er iets is gebeurd.

De foto bij dit stukje zegt mij dat, naast al het hersengekraak en de emoties die door je heen stromen, onbewuste of intuïtieve processen een grote rol spelen bij wat je in je foto's stopt. Wat je hebt meegemaakt, waar je behoefte aan hebt, je stemming. Al die volledig persoonlijke dingen spoken in je rond. Tussen allerlei andere redenen in is dat een oorzaak waarom mijn collega-fotograaf op dezelfde plek niet gezien heeft wat ik heb gezien.

Is het nu zo dat je tijdens het fotograferen je bewust moet zijn van alles wat je ergens in jezelf hebt opgeslagen? Ik vind het een geruststellende gedachte dat dit onmogelijk is en dat je er tegelijkertijd op kunt vertrouwen dat je binnenwereld zijn werk doet.

Hanna van Binsbergen



Herma Darmstadt | Objectief, Enschede

## EXPOSITIES



Manne Mannes | Foto21

Stuur voor deze rubriek alle concrete gegevens en een korte omschrijving wat wordt getoond, met in een bijlage graag een foto op 300 dpi, 10x15 cm, Jpeg in hoogste kwaliteit + de naam van de fotograaf. Mail die naar [inbeeld@fotobond.nl](mailto:inbeeld@fotobond.nl). Voor vnl. plaatselijke activiteiten zijn de streekbladen, locale RTV en Fotobond website de aangewezen media. Sluiting volgende agenda 15 maart (verschijning 3e week april). Meld een activiteit tijdig, als die b.v. aanleiding kan geven voor een apart artikel over de club, afdeling of manifestatie, los van deze rubriek. Ook daar moeten we kiezen. Jubilea in principe vanaf 50+ jaar. Meer exposities op [www.fotobond.nl](http://www.fotobond.nl).

### Amsterdam

In de openbare bibliotheken van Buitenveldert (Willem van Weldammelaan 5, achter winkelcentrum Gelderlandplein) en Olympisch Kwartier (Laan der Hesperiden 18, t/o het Olympisch Stadion) exposeren ca. 25 leden van de NAFVA een selectie uit de jaarlijkse wedstrijden in de maanden maart en april, in het Olympisch Kwartier tot 20 mei. Gratis toegankelijk tijdens de openingsuren. [www.nafva.nl](http://www.nafva.nl)

### Bavel

FC Nieuw Ginneken exposeert foto's van leden op zaterdag 21 en zondag 22 maart (geopend resp. van 12-17 en 11-17 uur) in Sociaal Cultureel Centrum 't Klooster, Jack van Gilsplein 1, 4854 CB Bavel.

### Best

Fotogroep Best houdt haar 29e expositie van ledenfoto's in Zalencentrum Prinsenhof, Hoofdstraat 43, 5683 AC Best op 28 en 29 maart, resp. geopend van 12-18 en 10-17 uur. O.a. zijn de resultaten te zien van diverse thema's waaraan de leden hebben

gewerkt. [www.fotogroepbest.nl](http://www.fotogroepbest.nl)

### Breda

Fotogroep Breda exposeert ca. 100 foto's van 28 februari t/m 27 maart. Zeer diverse ledenfoto's plus een speciale plek voor het thema 'eenvoud'. Centrum voor de Kunsten "Nieuwe Veste", Molenstraat 6, 4811 GS Breda. Zaterdag 28/2 opening om 16 uur, daarna maandag t/m vrijdag 9-22 uur, zaterdag 9-16 uur. [www.fotogroepbreda.nl](http://www.fotogroepbreda.nl) Op hetzelfde adres exposeert van 16 maart t/m 3 april FC Teteringen een aantal ledenseries, gemaakt onder begeleiding van bondsmentor Henk van den Anker. [www.fotoclub-teteringen.nl](http://www.fotoclub-teteringen.nl)

### Bredevoort

Meerdere, zeer diverse exposities in Foto21, 't Zand 21. Tot 19 april Wim Peters, 'van beeld naar werkelijkheid' in de Grote zaal. Tot 12 april in de Tuinzaal Gelders Nieuwsfoto 2014, persfotografie. Tot 26 april in de Kleine zaal Manne Mannes, modelfotografie, en tot 29 maart

in de Wandelgang Lyde de Graaf met sprookjesachtige beelden over stippelmot of spinselmot. Geopend woensdag t/m zondag 10-17 uur. [www.foto21bredevoort.nl](http://www.foto21bredevoort.nl)

### Delft

Aan de fotowand van Fotobister, Voldersgracht 16 in Delft hangt t/m 14 maart "the best of FC'59 2014", een selectie uit de winnaars en overige inzendingen voor hun jaarlijkse wedstrijd. Geopend maandag 13-17 uur, dinsdag t/m zaterdag 10-17.30 uur.

### Eindhoven

FC Rapenland vult de wanden met vrij werk van haar leden in Gemeenschapshuis De Uitwijk, Gen. Pattonlaan 124, 5623 KC Eindhoven op 14 en 15 maart, geopend van 11-17 uur. Tevens een beamershow en een serie over het thema "tijd".

### Enschede

Fotogalerie Objectief, Walstraat 33, 7511 GE Enschede, toont van 4 t/m 28 maart "Common People" van Herma Darmstadt. Het gaat





Betty Nicolai | Fotobister, Delft



Lyde de Graaf, Stippelmot | Foto21, Bredevoort



Ida Mager | De Nieuwe Veste, Breda



Marieke Spruijt | De Nieuwe Veste, Breda

om bijzondere reisfotografie in Afrika, het alledaagse leven en de verhalen erachter. Openingstijden woensdag t/m zaterdag 12.30-17 uur (officiële opening 1 maart 16 uur).

#### Gilze

Foto Groep Gilze houdt haar jaarlijkse expositie op 12 april in De Schakel, Kerkstraat 104 ter plaatse, geopend van 10.30-17 uur. Behalve vrij werk van leden zijn ook thema's te zien, waaraan de leden werken en die maandelijks worden vastgesteld. [www.fotogroepgilze.nl](http://www.fotogroepgilze.nl)

#### Goirle

FC Optiek houdt haar jaarlijkse expositie op zaterdag 21 en zondag 22 maart, resp. geopend 14-18 en 11-17 uur. Locatie het Wijkcentrum De Wildacker, Van Hogendorp plein 73, Goirle.

#### Huizen

AFC Flevo viert haar 65-jarig bestaan met een expositie, die 6 weken loopt tot 21 maart in het Huizer Museum, Achterbaan 82. Thema's zijn Huizen en de historie

van de fotoclub. Het museum is geopend di-za 13.30-17 uur. [www.fotoclub-Flevo.nl](http://www.fotoclub-Flevo.nl)

#### Oosterhout

Oosterhout. Vanaf de opening op 28 februari 19.30 uur is de expositie van FG 't Experiment de hele maand maart te zien in de Mariakerk, Wilhelminalaan 63, geopend op werkdagen van 9.30-12.30 uur, zaterdag en zondag 13-17 uur. Getoond worden, in het kader van het Van Goghjaar, de foto's die leden maakten, geïnspireerd door zijn levensverhaal en de locaties waar hij werkte. Ook kunstenaars uit andere disciplines zijn uitgenodigd. [www.fg-t-experiment.nl](http://www.fg-t-experiment.nl)

#### Tilburg

Fotogroep Creativision, met een tiental leden uit midden Brabant, viert haar 10-jarig jubileum met een expositie t/m 1 maart in de Bibliotheek aan het Koningsplein. Tevens worden de winnaars getoond van een fotowedstrijd voor een groter publiek met als thema "tien". [\[creativision.nl\]\(http://creativision.nl\).](http://www.fotogroep-</a></p>
</div>
<div data-bbox=)

De Tilburgse AFV heeft het afgelopen jaar op diverse plaatsen in de stad gefotografeerd om het thema Tilburg en Fietsstad gecombineerd in beeld te brengen. Hieruit worden ca. 60 foto's getoond. Te zien in de maand april in de Bibliotheek Tilburg Centrum aan het Koningsplein.

#### Utrecht

Het 11-koppige Fotografencollectief Visie+ exposeert t/m 3 maart in de foyer van het Zimihc Theater Zuilen, Prinses Christinalaan 1, 3554 JL Utrecht (openingstijden te bevragen tel. 030 - 276 2527). Het is zeer gevarieerd werk van abstracte t/m documentaire en reisfotografie en is tot stand gekomen tijdens een masterclass met Peter van Tuijl. Meer hierover op [www.fotobond.nl/nieuws/utrecht-t-gooi](http://www.fotobond.nl/nieuws/utrecht-t-gooi)

#### Vlijmen

In het Paasweekend toont Fotogroep Vlijmen de beste ledenfoto's van het afgelopen

jaar. Bovendien presenteert de groep werk van een aantal leden waarbij het niet zozeer om de foto draait maar om foto's in een meer kunstzinnige presentatie. Drie kunstenaars lieten zich inspireren door enkele foto's uit de vorige expositie en hun resultaten zullen tot de verbeelding spreken. Buurthuis De Korf, Mgr. Van Kesselstraat 29, 5251 AW Vlijmen. De 4e geopend 13-17 uur, 5 en 6 april van 11-17 uur.

#### Wagenberg

AFC DINASA exposeert met Pasen (5 en 6 april) in Nicortiny, Dorpsstraat 26 ter plaatse, beide dagen geopend van 11-17 uur. Getoond worden ca. 120 foto's van leden, plus schilderijen van het lid Theo Litjens.

#### IJsselstein

Thema voor de expositie van FC Ef Elf is dit keer "crisis", naast ook ander recent werk. Nog net te zien t/m 2 maart in Woonzorgcentrum Marienstein, Benschopperweg 14, 3401 BV IJsselstein, dagelijks geopend 10-18 uur.



Renée Hooymans, Fotogroep Vught

### Alles nieuw

Dit nummer luidt een nieuwe tijd in. De Fotobond BNAFV gaat, met een geheel nieuw logo, voortaan Beeld, Centrum voor Nederlandse Vrijtijdsfotografie heten. De oude naam klonk zo ambtelijk, niet meer van deze tijd. Het duurt nog wel even voordat de nieuwe naam in alle geledingen (en zeker in het spraakgebruik) volledig is ingeburgerd, maar nu maken we een begin.

Naam en uiterlijk van ons blad veranderen mee. We hebben na zo'n 20 jaar afscheid genomen van Focus, vnl. uit kostenoverwegingen. De nieuwe uitgever heeft zijn eigen vormgever, zodat we tevens met enige spijt afscheid namen van vormgever Ido Harmens. Zie voor de wijzigingen het colofon.

### FOTOExpo 202

Dit Amersfoortse initiatief, jarenlang te vinden in de "koopgoot" tegen het stadscentrum, moest haar meer recente onderkomen aan de Leusderweg een half jaar geleden verlaten en viel stil. Het kon echter onlangs een nieuwe ruimte betrekken aan de Grote Haag 127. Daar werd in januari de eerste expositie ingericht met werk van Atze Haytsma, beeldhouwer en fotograaf (analoog, o.a. naakten), en bondsbestuurder Nico Brons (freelance en vooral jazzfotograaf). Bij afsluiten was over het actuele expositieprogramma nog geen duidelijkheid. De ruimte is elke zaterdag van 13-17 uur geopend.

### Aanvulling redactie

Tijdens de BMK dag op 8 november nam Gijs van Gent na –tig jaren o.a. afscheid van de In Beeld redactie, zie het vorige nummer. We hopen in Hanna van Binsbergen een waardige opvolger gevonden te hebben. Zij schrijft in dit nummer haar derde column over 'waarom fotograferen?' Hanna is persoonlijk lid van de Fotobond en voldoet aan al onze eisen: goede teksten, (na een jaar of 8) weer een vrouw in de redactie, jonger dan de overige redactieleden, niet uit de Randstad en qua eigen fotografie een BMK ambitie. Welkom in het team Hanna!

### In Beeld ook digitaal

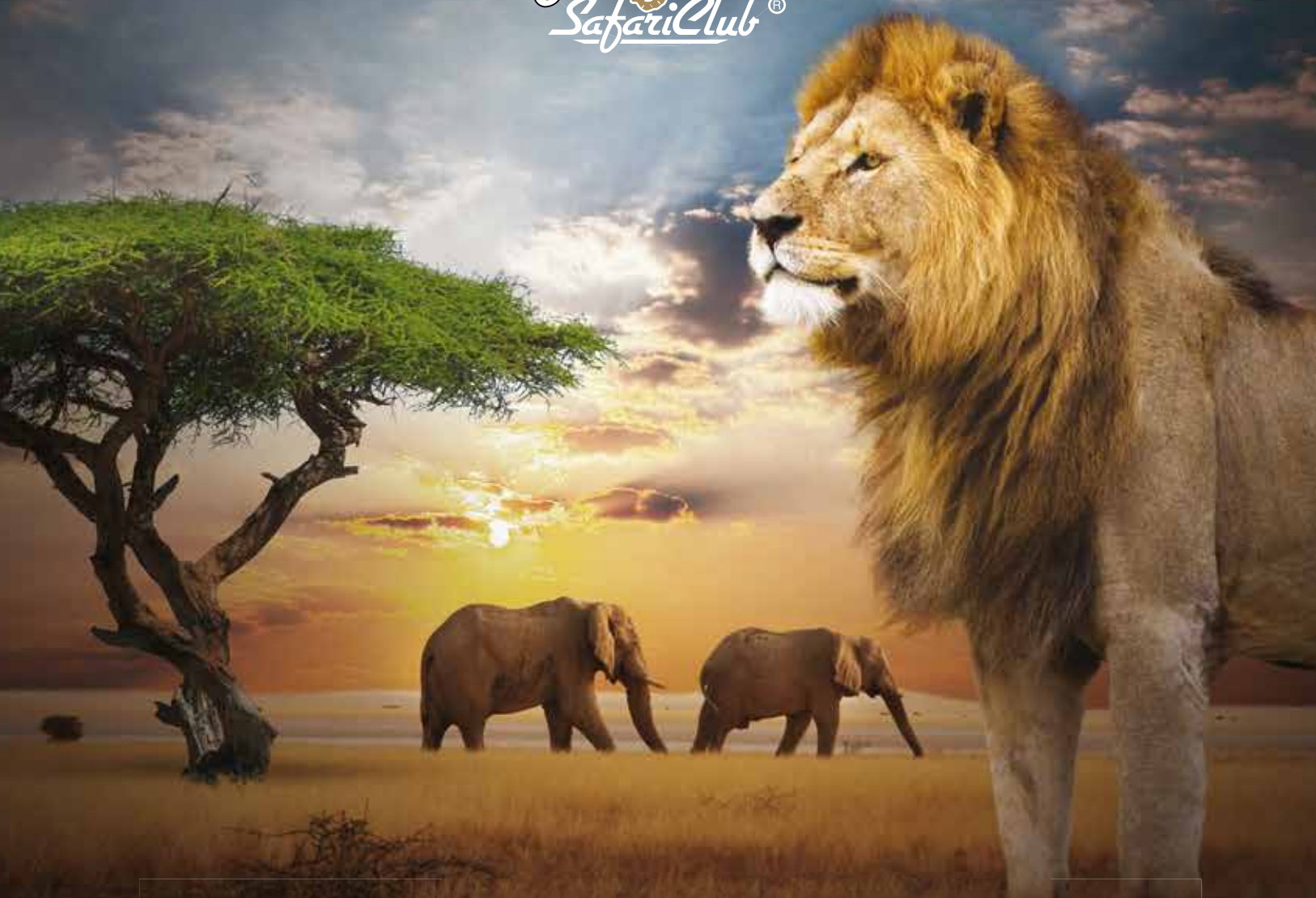
Zodra dit blad de leden per post heeft bereikt staat het ook voor iedereen zichtbaar op de website, [www.fotobond.nl](http://www.fotobond.nl). Daar staan ook meer expositieberichten dan wij kunnen opnemen, zij het (meestal) zonder foto's. De rubriek Tentoonstellingen in dit blad gaat wellicht sterker veranderen zodra Beeld met een digitale Nieuwsbrief komt, en er staan sowieso meer veranderingen op stapel.

### Fotografencafés

Als je "fotografencafé" roept, denk je meteen aan Kasteel Woerden. Sinds een paar jaar is dat 2-maandelijks een belangrijke ontmoetingsplaats voor professionele- en vrijetijdsfotografen. In navolging van Kasteel Woerden ontstaan op steeds meer plekken in Nederland dergelijke ontmoetingen. De Fotobond juicht die regionale initiatieven van harte toe. Fotografencafés zijn er in vele maten en soorten, maar kernpunt is de uitwisseling van kennis en kunde en het delen van de fotografische passie.

Regionale cafés waar fotografie en andere kunstvormen periodiek centraal staan zijn er o.a. al in Velp, Aalten, Helmond, Middelburg en uiteraard Woerden. Amsterdam kent al sinds jaar en dag een andere formule: elke 3e dinsdag van de maand een fotografenavond in Café Kalkhoven (Prinsengracht, hoek Westermarkt), met 2-maandelijks een interviewsessie, en enkele malen per jaar portfolio presentaties in kunstenaarssociëteit Arti et Amicitiae. En in Amsterdam 2-maandelijks de meer professionele Donkere Kamer bijeenkomsten in Pakhuis De Zwijger, in maart alweer de 23e. Sinds 4 november is ook het fotografencafé Kampen actief en zijn er in de Stadsgehoorzaal elke twee maanden fotografenontmoetingen met sprekers en portfoliobesprekingen, waaraan ook een foto-expositie gekoppeld is. [www.fotografencafekampen.nl](http://www.fotografencafekampen.nl)





# SAFARI IN AFRIKA?

Ruim 100 inspiratiereizen vindt u op [www.jambo.nl](http://www.jambo.nl) en in onze brochure of bel met onze Afrika specialisten op 020-2012740 voor een reis op maat. De mogelijkheden zijn eindeloos, privé reizen geheel conform uw wensen!

DÈ AFRIKA  
SPECIALIST!



**Tanzania . Kenia . Madagaskar  
Seychellen . Mauritius . Zuid-Afrika  
Oeganda . Zimbabwe . Namibië  
Mozambique . Zambia . Botswana**





# 'Oog voor elk detail'



*uitgever van de nieuwe  
Fotobond In Beeld*

**PRINT****MEDIA**

advies • ontwerp • webdesign • realisatie

úw advertentie ook In Beeld?

De Bolder 4 (2e etage) | 8251 KC Dronten | 0321 - 321 185 | [contact@printonmedia.nl](mailto:contact@printonmedia.nl)